

**KÉZENFOGVA
ALAPÍTVÁNY**

**A KÉZENFOGVA ALAPÍTVÁNY
SZAKMAI PROGRAMJA
A NYÍLT ÖRÖKBEFOGADÁST ELŐSEGÍTŐ
TEVÉKENYSÉGHEZ**

2019.

A Kézenfogva Alapítvány küldetése 3

A családban maradást, a nyílt örökbeadást és örökbefogadást elősegítő szolgáltatások 4

A szolgáltatások célja és célcsoportjai 4

Alapelvek 4

A szolgáltatások területi hatálya 5

A szolgáltatásnyújtás személyi és tárgyi feltételei 5

Személyi feltételek 5

Tárgyi feltételek 6

A szolgáltatásokról 7

Kiegészítő szolgáltatások 12

A családban maradást, az örökbeadást, illetve és az örökbefogadást követő támogatásokról 12

Társadalmi tudatformáló tevékenységek 12

Könyvtár, fejlesztő eszközök és önálló életvitelt segítő eszközök kölcsönzése 12

Adományszervezés 13

Az örökbeadási, örökbefogadási folyamat 13

A szolgáltatás igénybevételének módja 13

A költségek viselése 15

Adatkezelés, nyilvántartások vezetése 15

A minőségbiztosítási rendszerről 16

A működési engedély (tanúsítvány) és a szakmai program nyilvánossága 16

A szakmai program melléklete 16

Felhasznált jogszabályok, szakmai protokollok 16

A Kézenfogva Alapítvány adatai 18

A Kézenfogva Alapítvány küldetése

A Kézenfogva Alapítvány 1993 óta működő, független, Magyarországon tevékenykedő nonprofit szervezet. Egyik alapítója Göncz Árpád, a kuratórium elnöke dr. Éliás Sára, örökös elnöke Göncz Árpádné. Az Alapítvány 12 fő teljes-, 7 fő részállású alkalmazottal, 12 önkéntessel és stratégiai partnerekkel (szakértők, képzési szakemberek, szakmai szervezetek) dolgozik. Az Alapítvány ügyvezetője Pordán Ákos.

A Kézenfogva Alapítvány 1993 óta dolgozik egy befogadó társadalomért, melyben a fogyatékos embereknek megadatik, hogy méltósággal éljék napjaikat. A fogyatékos egyént környezetébe ágyazva érjük el, közvetlenül vagy közvetetten, életének minden fázisában: a családon keresztül, a szakembereken át, az ellátásban résztvevő szervezeteken keresztül vagy a társadalom egészét megszólítva dolgozunk.

A fogyatékos emberek életminőségének alakulása számunkra a magyar társadalom érettségének tükörképe. Amíg egy társadalom nem tudja elfogadni és megbecsülni azt, hogy attól egész, ha az egyének különbségeit elfogadja, addig nem értük el álmunkat, és van miért dolgoznunk.

A Kézenfogva Alapítvány legfontosabb alapértékei a képessé tétel, az emberi méltóság tiszteletben tartása és a partnerség (co-production).

A képessé tétel olyan fejlődés és kiteljesedés, amely támogatja és segíti a fogyatékos embert, a szakembert, a családot és a szolgáltatót abban, hogy meglévő képességeinek és erőforrásainak fejlesztésén keresztül az életét, viselkedését, működését kezébe vegye, és egyre sikeresebben irányítsa.

Minden egyes embert, így a fogyatékos embert is, megilleti az elismerés, a megbecsülés, amely alapján mindenki értékesnek, megbecsültnek és elfogadottnak érezheti magát a társadalom egészében és kisebb közösségeiben.

A legjobb megoldásokat akkor tudjuk megtalálni, ha másokkal együttműködünk. A különböző nézőpontok együttléte, az együtt tervezés, cselekvés és értékelés segíti elő az optimális megoldások megszületését.

A családban maradást, a nyílt örökbeadást és örökbefogadást elősegítő szolgáltatások

A szolgáltatások célja és célcsoportjai

A Kézenfogva Alapítvány célja, hogy komplex (elsősorban egészségügyi, gyógypedagógiai, jogi, pszichológiai és szociális) tanácsadással és információk nyújtásával, valamint az örökbeadást és az örökbefogadást elősegítő szolgáltatásokkal az érintett személy(ek) kérelmére támogatást biztosítson a gyermek családban maradása vagy örökbeadása és örökbefogadása érdekében

- az olyan édesanyáknak és családtagjaiknak, akiknek az esetében az anya várandósága idejének bármely időszakában a magzat esetében orvosi eszközökkel nagy valószínűséggel fogyatékossgot vagy egészségkárosodást diagnosztizáltak;
- az olyan édesanyának és családtagjaiknak, akiknek az esetében a gyermek születését követően megállapították a gyermek sajátos nevelési igényét vagy más ágazati rendszerekben a gyermek fogyatékossgát;
- a fogyatékossg vagy tartós betegség miatt különleges gondozást és nevelést igénylő, a köznevelés rendszerében sajátos nevelési igényűnek minősülő gyermeket nyíltan örökbeadni szándékozó vér szerinti szülőnek;
- kifejezetten fogyatékossg vagy tartós betegség miatt különleges gondozást és nevelést igénylő, a köznevelés rendszerében sajátos nevelési igényűnek minősülő gyermeket örökbefogadni szándékozó örökbefogadó szülő(k)nek és családtagjaiknak;
- a fentiek szerinti örökbefogadó családban nevelkedő gyermeknek az örökbefogadottsággal kapcsolatos kérdésekben.

A fenti célcsoportba nem tartozó, de a Kézenfogva Alapítványnál jelentkező szülők részére az azonos vagy hasonló szolgáltatást nyújtó szervezetekről tájékoztatást nyújtunk.

Alapelvek

A Kézenfogva Alapítvány a tevékenységét a szolgáltatást engedélyező szerv által a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által vezetett minisztérium honlapján közzétett szakmai szabályok figyelembevételével végzi.

A Kézenfogva Alapítvány jelen szakmai program szerinti szolgáltatásai kizárólag – az ügyfél kérelmére, a felek kölcsönös egyetértése esetén – a Magyarországon élő, magyar állampolgárságú támogatást igénylő várandós anya vagy fogyatékos gyermeket nevelő vér szerinti anya és családtagjai segítésére, a fogyatékos gyermek vér szerinti szülője és a fogyatékos gyermeket örökbefogadni szándékozó szülő közötti kapcsolat létrehozására, a fogyatékos gyermek nyílt örökbefogadásának elősegítésére, valamint az örökbefogadás utáni időszakban szükséges támogatások biztosítására irányulhat.

A Kézenfogva Alapítvány szolgáltatásait a reziliencia (rugalmas ellenállóképesség, sikeres alkalmazkodás) alapelveire építve, illetve a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvényben, valamint a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvényben rögzített alapelveknek és értékeknek megfelelően nyújtja.

A Kézenfogva Alapítvány jelen szakmai program szerinti szolgáltatásai nem terjednek ki a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő nevelésbe vett gyermek örökbefogadásának elősegítésére, az örökbefogadható gyermek vagy az örökbefogadni szándékozó személy személyazonosító adatainak és képmásának hirdetés útján történő közzétételére, az örökbefogadás engedélyezése és felbontása iránti eljárásban való közreműködésre (kivéve a tanúként való közreműködést).

A Kézenfogva Alapítvány csak a gyermeki jogoknak megfelelő, a gyermekvédelem jogszabályban meghatározott céljaival összeegyeztethető tevékenységet végez.

A szolgáltatások területi hatálya

A Kézenfogva Alapítvány Magyarország teljes területén végzi a fogyatékos gyermek nyílt örökbefogadást elősegítő tevékenységét.

A szolgáltatásnyújtás személyi és tárgyi feltételei

Személyi feltételek

A nyílt örökbefogadást elősegítő szolgáltatás nyújtásában közvetlenül közreműködő munkacsoport tagjai tevékenységüket a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény alapján önkéntes szerződés keretében végzik.

A nyílt örökbefogadást elősegítő szolgáltatásért felelős szakmai vezető és 4 fő szolgáltatást végző személy rendelkezik a szolgáltatást engedélyező szerv által kiállított, a nyílt örökbefogadást elősegítő tevékenység végzésére felkészítő tanfolyam elvégzését tanúsító bizonyítvánnyal.

A szolgáltatásért felelős szakmai vezető felsőfokú szociálpolitikus és felsőfokú gyógypedagógiai végzettséggel, a 4 fő szolgáltatást végző személy felsőfokú szociális, illetve gyógypedagógiai, valamint pszichológusi végzettséggel rendelkezik.

A nyílt örökbefogadást elősegítő szolgáltatásban közreműködő munkatársak közül 1 fő nevelőszülői, illetve 4 fő örökbefogadó szülői tapasztalatokkal is rendelkezik. 1 fő más civil szervezeteknél szerzett tapasztalatot a nyílt örökbefogadás előkészítésében.

A szolgáltatásért felelős szakmai vezető és a szolgáltatást végző személyek esetében nem állnak fenn a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 15. § (8) bekezdésében meghatározott kizáró okok. A Kézenfogva Alapítvány jelen szakmai program szerinti

szolgáltatásában nem vesz részt gyermekjóléti alapellátást nyújtó személy, gyermekjóléti alapellátást vagy gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézménynél foglalkoztatott személy, gyámhatóságnál kormányzati szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott személy.

A munkacsoport munkáját külön, évente elkészített munkaterv szerint végzi.

A munkacsoport közvetlen munkájába az örökbefogadást elősegítő és az örökbefogadás utánkövetését végző közhasznú szervezetek tevékenységéről és működésük engedélyezéséről 72/2014. (III. 13.) Korm. rendelet előírásainak megfelelő képzettséggel és végzettséggel rendelkező személy kapcsolódhat be.

A nyílt örökbefogadást elősegítő tevékenységhez kapcsolódó, azt kiegészítő szolgáltatások nyújtásában – különösen a fogyatékosügyei információ- és tanácsadásban – a Kézenfogva Alapítvány további munkatársai is részt vesznek.

Tárgyi feltételek

- Ügyintézésre, az adminisztratív feladatok ellátására, a felkészülésre és utómunkákra alkalmas irodahelyiség min. 2 fő számára berendezett munkaállomással (íróasztal, szék, számítógép internet eléréssel a Kézenfogva Alapítvány székhelyén)
- Az ügyfelekkel történő bizalmas kommunikációra, személyes tanácsadásra alkalmas helyiség székekkel, asztallal a Kézenfogva Alapítvány székhelyén
- Esetmegbeszélésre, teammunkára alkalmas, legalább 5 fős csoportszoba székekkel, asztallal a Kézenfogva Alapítvány székhelyén
- A szolgáltatásokhoz kapcsolódó adatok, információk és iratok tárolására alkalmas, csak a Kézenfogva Alapítvány arra feljogosított munkatársai (ügyvezető, szakmai vezető, a nyílt örökbefogadás elősegítésére irányuló szolgáltatás nyújtásában közvetlenül közreműködők) által hozzáférhető, zárható szekrény irodaszerekkel (mappák, irattartó papucskok, iratrendezők stb.)
- 1 db számítógépes munkaállomás (szerver/mappa) jelszóval védett, kizárólag a jelen szakmai szolgáltatással összefüggő adatok, információk, egyéb fájlok őrzését szolgáló, kizárólag a Kézenfogva Alapítvány arra feljogosított munkatársai, azaz az ügyvezető, a szakmai vezető, a nyílt örökbefogadás elősegítésére irányuló szolgáltatás nyújtásában közvetlenül közreműködők által hozzáférhető munkaállomás
- a szolgáltatással összefüggő szórólapok, információs füzetek, kiadványok
- a szakmai programról, a szakmai programban érintett szolgáltatásokról szóló, a Kézenfogva Alapítvány által üzemeltetett honlap

A szolgáltatásokról

A Kézenfogva Alapítvány jelen szakmai program szerinti szolgáltatásairól az azt igénybe venni kívánó anyák, családok a Kézenfogva Alapítvány honlapján tájékozódhatnak. A várandós anyák számára információs anyagokat helyezünk el az egészségügyi intézményrendszerben (különösen a védőnői hálózattal, genetikai tanácsadó központokban, a szülészeten, a PIC-ekben és NIC-ekben) az érintett egészségügyi intézmények munkatársaival való szoros együttműködés keretében.

A Kézenfogva Alapítvány által nyújtott szolgáltatások

- a fogyatékos gyermek saját családjában való nevelkedése érdekében a szociális segítőmunka, a családgondozás keretében végzett tanácsadás és segítségnyújtás a támogatást igénylő, különösen a fogyatékos magzattal diagnosztizált várandós anya, valamint a fogyatékossgal diagnosztizált gyermek szülei számára,
- igény esetén más szervezet által fenntartott családok átmeneti otthonában biztosított ellátáshoz való hozzájutás szervezése, együttműködés a családok átmeneti otthonaival;
- a vér szerinti szülő vagy a gyermek más törvényes képviselőjének döntése alapján, nyílt örökbefogadás keretében az örökbefogadandó fogyatékos gyermek és a fogyatékos gyermeket örökbefogadni szándékozó személy kapcsolatfelvételének előkészítése, ha a fogyatékos gyermek vér szerinti családban maradásának támogatása nem járt eredménnyel,
  - az egységes örökbefogadási nyilvántartásban szereplő és a Kézenfogva Alapítvánnyal megállapodást kötött örökbefogadni szándékozó személyek közül a Kézenfogva Alapítvány nyílt örökbefogadásban közreműködő legalább két munkatársának egybehangzó véleménye alapján – a nyilvántartási sorrend figyelembevételével – a gyermek számára alkalmas örökbefogadó szülőt javasol a vér szerinti szülő számára,
  - előkészíti a vér szerinti szülőnek az örökbefogadni szándékozó személlyel való találkozását;
- az örökbefogadni szándékozó személyről és az örökbefogadandó gyermekről – az egységes örökbefogadási nyilvántartásról szóló jogszabályi előírások szerinti¹, az adatvédelmi szabályzatban részletes kifejtett – nyilvántartás vezet,

---

¹ lásd a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 141E. §.

- az örökbefogadás engedélyezését követően a fogyatékos gyermek vér szerinti szülőjének és a fogyatékos gyermeket örökbefogadó szülőnek történő segítségnyújtás, tanácsadás,
- kérelemre az örökbefogadott fogyatékos gyermeknek, felnőttnek a vér szerinti szülőjével való kapcsolatfelvételének elősegítése, ha a gyámhatóság vagy a bíróság a vér szerinti szülő természetes személyazonosító adatait közölte.
- A Kézenfogva Alapítvány az örökbefogadó szülő, az örökbefogadott gyermek vagy a vér szerinti szülő számára, kérelmükre – az örökbefogadás utánkövetésének a Gyvtv. 69/F. § szerinti szolgáltatásaiba nem tartozó – örökbefogadás utáni segítséget nyújtó szolgáltatásokat biztosít, elősegíti az ellátásokhoz való hozzájutást.
  - A Kézenfogva Alapítvány az örökbefogadni szándékozó személyek, az örökbefogadó családok és az örökbefogadottak számára klubot, segítő csoportot működtet.

Segítségnyújtás a fogyatékos gyermeket örökbe adni szándékozó szülőknek

A Kézenfogva Alapítvány célja, hogy támogatást, segítséget, szolgáltatást nyújtson

- az olyan édesanyáknak és családtagjaiknak, akiknek az esetében az anya várandósága idejének bármely időszakában a magzat esetében orvosi eszközökkel nagy valószínűséggel fogyatékossgot vagy egészségkárosodást diagnosztizáltak;
- az olyan édesanyának és családtagjaiknak, akiknek az esetében a gyermek születését követően megállapították a gyermek sajátos nevelési igényét vagy más ágazati rendszerekben a gyermek fogyatékossgát.

A várandósság időszakában és a koragyermekkorai időszakban (a gyermek 0-3 éves kora között) a Kézenfogva Alapítvány szolgáltatásait elsősorban a 2015-ben kiadott, „A koragyermekkorai intervenció, valamint a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás szakszolgálati protokollja” c. dokumentumban foglalt elvek figyelembevételével nyújtja. Elsődleges célunk, hogy az édesanya (a szülők) a gyermek családban tartása mellett maradjanak. Ennek érdekében az alábbi három szolgáltatást nyújtjuk:

A fenti esetekben az édesanya, illetve a család számára az első kihívást elsősorban az jelenti, hogy képesnek érzi-e magát a szülő arra, hogy fogyatékosként, egészségkárosodottként diagnosztizált magzatát vagy fogyatékosként, sajátos nevelési igényűként azonosított gyermekét felnevelje, szeresse. Elsősorban gyógypedagógiai-pszichológiai, személyes tanácsadással, a segítő beszélgetés módszerével az a célunk, hogy a szülő létező belső és külső erőforrásainak feltárását követően támogatást nyújtsunk a kompetenciaérzés kialakulásához és megerősödéséhez.

A következő kihívást általában azoknak az információknak a hiánya okozza, amelyek alapján a szülők reális képet tudnak kialakítani arról, hogy mire lesz képes a gyermekük, mit fog tudni elérni, milyen felnőtt lesz belőle. Gyógypedagógiai információk nyújtásával ebben tudunk segíteni. Különösen fontos szerepe lehet ilyenkor azoknak a sorstárs-szülőknek, akiknek a gyermeke már eljutott a köznevelés különböző szintjeire, vagy akiknek a gyermeke már felnőtt. Bár az egészségügyi kilátások (a fogyatékossgóra visszavezethető egészségügyi következmények) bemutatása fontos, a hangsúly a fejleszthetőségen, az oktathatóságon és nevelhetőségen van. Reálisan kell látni, hogy a fogyatékosként minősített gyermek nagykorúságára az önrendelkezés és az önkiszolgálás milyen szintjének az elérésére lesz képes.

A harmadik fontos kihívás is általában információhiányra vezethető vissza: milyen egészségügyi, köznevelési, szociális és egyéb szolgáltatások érhetők utol a korgyermekkorai életkorban, azaz a sajátos nevelési igényű gyermekként, fogyatékos gyermekként diagnosztizált családtag különböző szükségleteinek a kielégítéséhez milyen támogató háló áll rendelkezésre. A fogyatékossg általában együttjár a fogyatékossgához kapcsolódó többletkiadásokkal. Ezért fontos azoknak a természetbeni vagy pénzbeli támogatásoknak, a támogatások igénylése menetének az ismerete is, amelyek enyhíthetik a családra nehezedő anyagi nyomást (pl. magasabb összegű családi pótlék, közgyógyellátás, parkolási igazolvány, MÁK utazási igazolvány). Gyógypedagógiai tanácsadás keretében szóban és a szülő számára is érthető írott anyagok átadásával ebben nyújtunk segítséget. Szükség és igény esetén a szociális munka eszköztárát is alkalmazzuk egyéni esetkezelés formájában.

Ha az édesanya (szülők) a fenti szolgáltatásokra nem tart(anak) igényt vagy azok nem vezetnek eredményre, úgy az örökbeadás mellett döntő, vérszerinti szülő(k) számára külön szolgáltatást nyújtunk. Ezekről „Az örökbeadás esetén segítségnyújtás a vér szerinti szülőknek”, illetve a „Kiegészítő szolgáltatások” c. fejezetekben adunk bővebb tájékoztatást.

Segítségnyújtás a fogyatékos gyermeket örökbefogadni szándékozó szülőknek

A fogyatékos gyermeket örökbefogadni szándékozó szülők számára a nekik szóló információs anyagokat elsősorban az örökbeadásra való – jogszabályban meghatározott – felkészítést végző szervezetekkel, különösen a Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálatokkal együttműködésben helyezünk el. A Kézenfogva Alapítvány különleges célcsoportjára tekintettel fontosnak tartunk minden olyan együttműködést, amelynek keretében olyan szülőt vagy szülőket találhatunk, akik fogyatékos gyermeket örökbefogadnának (így pl. egyházakkal, egyházi intézményekkel, gyógypedagógiai nevelésben és oktatásban közreműködő köznevelési intézményekkel, fogyatékos személyeknek szolgáltatást nyújtó szociális és gyermekvédelmi intézményekkel, szülőcsoportokkal), továbbá a nyílt örökbeadásban közreműködő civil szervezetekkel.

Az örökbefogadni szándékozó szülőknek történő segítségnyújtás tartalma:

- Általános tájékoztatás, az örökbeadás alapvető feltételeinek ismertetése, a személyes kérelem benyújtási kötelezettségről való informálás.
- Személyes tájékoztatás, az előkészítő és engedélyező eljárás részletes ismertetése, a gyermekek örökbefogadhatóvá válása folyamatának ismertetése, az örökbeadás szabályainak, illetve az alkalmassági vizsgálat tartalmának, érvényességének, felülvizsgálatának ismertetése, a várakozási idő alatti feladatok, kötelezettségek ismertetése.
- Segítségnyújtás a szükséges szakvélemények beszerzésében, információnyújtás a hatósági környezettanulmányról, pszichológiai vizsgálatról, kísérés igény szerint az orvosi szakvélemények beszerzésében.
- Az előkészítő tanácsadás és elvégzett tanfolyam után (igény esetén) a kérelem helyes kitöltésében való segítségnyújtás.
- A leendő örökbefogadó szülők felkészítése a sajátos nevelési igényű gyermek örökbefogadásával járó tipikus kihívásokra, feladatokra, problémákra és azok optimális megoldására.
- Családgondozás és tanácsadás, igény szerint életvezetési - párkapcsolati - nevelési - pszichológiai tanácsadás, más örökbefogadó szülőkkel való konzultációs lehetőség biztosítása, önszorgító csoport működésének kezdeményezése és segítése.

- Lehetőséget biztosítunk arra, hogy az örökbefogadni szándékozók találkozhassanak olyan gyakorló szülővel, örökbefogadó szülővel, akik sajátos nevelési igényű gyermeket nevelnek.
- Az örökbefogadni szándékozók számára is alkalmat biztosítunk arra, hogy tanácsadáson vehessenek részt, illetve családgondozásban részesülhessenek.
- Tájékoztatás az örökbefogadó szülők számára kötelező képzésről.

Örökbeadó szülő, az örökbefogadandó gyermek és az örökbefogadó szülő(k) közötti kapcsolatfelvétel elősegítése

- A vér szerinti szülővel való találkozás, kommunikáció segítése, moderálása.
- Alkalmasság esetén tájékoztatás az örökbefogadható gyermekről.
- Az örökbefogadandó gyermekkel való ismerkedés kísérése, segítése, az örökbefogadandó gyerek bemutatása, látogatásának segítése
- A kötelező előzetes gondozási időszak segítése tanácsadással, családgondozással.
- Családgondozás és tanácsadás, igény szerint életvezetési - párkapcsolati - nevelési - pszichológiai tanácsadás, más örökbefogadó szülővel való konzultációs lehetőség biztosítása, önsegítő csoport működésének kezdeményezése és segítése.
- Az örökbefogadni szándékozók számára is alkalmat biztosítunk arra, hogy tanácsadáson vehessenek részt, illetve családgondozásban részesülhessenek.
- Jelen vagyunk és segítő asszisztenciát biztosítunk a személyes találkozásokhoz. Felkészítjük a feleket a találkozás esetleges feszültségeire, nehézségeire, és a minél hatékonyabb, biztonságosabb és kooperatívabb kommunikációra.
- Az örökbefogadni szándékozók kérésére a kötelező gondozási időre kihelyezés alatt a gondozás segítése tanácsadással, családgondozással.
- Igény szerint az örökbefogadó szülők számára önsegítő szülőklubot szervezünk, ahol megoszthatják egymással érzéseiket, élményeiket, megbeszélhetik problémáikat, sikereiket.

Az örökbefogadás esetén segítségnyújtás a vér szerinti szülőnek

Örökbeadás esetén a leválás, az átadás, a gyász segítő kísérése, amennyiben a vér szerinti szülő gyermeke örökbeadása mellett dönt, az örökbeadási lehetőségekről való részletes tájékoztatása, a döntés és a lemondással járó krízis feldolgozásának segítése, nyílt örökbefogadás esetén az örökbefogadó szülővel való találkozás moderálása-kísérése.

Kiegészítő szolgáltatások

A családban maradást, az örökbeadást, illetve és az örökbefogadást követő támogatásokról

- Szükség esetén lehetőséget biztosítunk hosszabb távú segítségnyújtásra, főként életvezetési - párkapcsolati - családtervezési tanácsadásra mind a vér szerinti, mind az örökbefogadó család számára.
- A KézenFogva Alapítvány a "FECSKE - Fogyatékos Embereket Nevelő Családok Otthonában Nyújtott Időszakos Kísérés és Ellátás", 2018-tól Otthoni Segítés Szolgálat módszertani támogatását és szakmai irányítását végzi, melynek keretében:
  - szakmai nyomonkövető műhelytalálkozókat szervez, szakmai támogatást nyújt a nyertes pályázóknak - a pályázati program megvalósítása során a FECSKE Szolgálat folyamati protokolljának megfelelő működés kialakítására;
  - megtartja az „Új utak a fogyatékos emberek családjainak személyi segítésében” című ingyenes képzést;
  - a szolgáltatás megvalósítása során biztosítja az elektronikus Szolgálat Irányítási Rendszer (SZIR) működését;
  - auditálja, ellenőrzi a szolgáltatók által végzett tevékenységet, monitorozza az elérhető elektronikus adatokat, visszacsatolja a tapasztalatokat, fejlesztési javaslatokat.
- A Kézenfogva Alapítvány fogyatékosügy jogsegélyszolgálatot működtet.
- A Kézenfogva Alapítvány „Információnyújtás – Infóbázis” szolgáltatást működtet. Az interneten elérhető adatbázisban a fogyatékos személyek számára nyújtott támogatásokról és szolgáltatásokról lehet naprakész információkat találni.

Társadalmi tudatformáló tevékenységek

A Kézenfogva Alapítvány különböző társadalmi tudat- és értékformáló tevékenységet végez, melyek célja a fogyatékos személyekről szóló hiteles információk nyújtása, a fogyatékos személyek társadalmi befogadásának támogatása. Ilyen programok pl.

- „Közös a napunk!” komplex szemléletformáló program óvodák számára
- „Osztályfőnöki óra” komplex szemléletformáló program iskolák számára
- Kézenfogva kamion
- „Sport Élménynap” és egyéb érzékenyítő rendezvények

Könyvtár, fejlesztő eszközök és önálló életvitelt segítő eszközök kölcsönzése

A Kézenfogva Alapítvány kölcsönzőközpontot működtet fogyatékos gyermeket nevelő vér szerinti és örökbefogadó szülőknek. A kölcsönzőközpontból részben a fogyatékossgot bemutató szép- és szakirodalmi könyvek kölcsönözhetőek. A fogyatékos gyermekek otthoni, a család

mindennapi tevékenységbe ágyazott fejlesztését kölcsönözhető fejlesztő eszközökkel segítjük. A fogyatékos gyermekek társadalmi életben való részvételét kölcsönözhető, az önálló életvitelt segítő eszközökkel támogatjuk.

Adományszervezés

A fogyatékos gyermekek családban történő nevelése az átlagos szükségletű gyermekek neveléséhez képest többletköltséggel járhat. A Kézenfogva Alapítvány fontos feladatának tekinti, hogy ezen többletköltségekhez különböző pénzbeli és természetbeni támogatással tudjon hozzájárulni. Ezért adományszervező tevékenységet is folytatunk.

Fontosnak tartjuk továbbá, hogy a Kézenfogva Alapítvány számos olyan módszertani támogatást és fejlesztést végez, illetve olyan nemzetközi szervezeteknek, hazai hálózatnak az aktív tagja, alapítója és működtetője, amelyek, ha nem is közvetlenül, de közvetett módon hozzájárulnak a fogyatékos személyek támogatásához. Ilyen pl.

Szervezetek és hálózatok

- EASPD - Fogyatékos Embereknek Szolgáltató Szervezetek Európai Szövetsége
- COFACE - Families Europe – Családok érdekeit képviselő európai ernyőszervezet
- CÉHálózat, Munkaesély Szövetség, Információs Pontok Hálózata

Szolgáltatások

- Foglalkoztatás – Nyílt Munkaerő-piaci Szolgáltatás
- Képzés pedagógusok, szociális és gyermekvédelmi területen dolgozó szakemberek számára

Az örökbeadási, örökbefogadási folyamat

A szolgáltatás igénybevételének módja

A Kézenfogva Alapítvány a szolgáltatás nyújtására írásbeli megállapodást köt:

- a vér szerinti szülővel,
- a várandós anyával,
- ha a vér szerinti szülő vagy várandós anya kiskorú vagy cselekvőképességet érintő gondnokság alatt áll, a törvényes képviselőjével,
- az örökbefogadandó gyermek gyámjával,
- az örökbefogadásra való alkalmasságot megállapító érvényes és hatályos gyámhivatali határozattal rendelkező Magyarországon élő, magyar állampolgárságú örökbefogadni szándékozó házaspárral együttesen vagy egyedülálló személlyel.

A szolgáltatás nyújtására irányuló megállapodás tartalmazza:

- a szolgáltatást igénybe vevő várandós anya, a vér szerinti szülő, továbbá – ha rendelkezik ezekkel – a gyermek, illetve az örökbefogadni szándékozó személy személyazonosító adatait és társadalombiztosítási azonosító jelét,
- a szolgáltatás pontos leírását,
- a szolgáltatást igénybe vevő, valamint a szolgáltatást végző személy közötti kapcsolattartás módját,
- a megállapodás felmondásának szabályait,
- a szolgáltatást igénybe vevő hozzájáruló nyilatkozatát a személyes adatai kezeléséhez, és nyilatkozatát arról, hogy a személyes adatainak kezelésére vonatkozó tájékoztatást a Kézenfogva Alapítványtól megkapta és azt tudomásul vette,
- az örökbefogadni szándékozó személyek esetében
  - a megállapodást legalább évente történő felülvizsgálatának kötelezettségét,
  - az örökbefogadás szempontjából jelentőséggel bíró egyéb körülményeket,
  - az örökbefogadni szándékozó személy bejelentési kötelezettségét arra vonatkozóan, ha vele szemben a megállapodás megkötését követően az örökbefogadást kizáró ok keletkezik, és
  - az örökbefogadni szándékozó személyt terhelő költségek viselésének szabályait annak kifejezett megjelölésével, hogy a költségek elszámolása költségátalány vagy tételes költségelszámolás formájában történik. A költség összegéről az örökbefogadni szándékozó személyt írásban kell értesíteni.

A megállapodást a szolgáltatást igénybe vevő indokolás nélkül írásban bármikor felmondhatja.

A Kézenfogva Alapítvány írásban felmondja a megállapodást, ha annak megkötését követően az örökbefogadást kizáró ok fennállásáról szerez tudomást, vagy tudomására jut, hogy az örökbefogadás akár a felek, akár más közreműködő személyek számára haszonszerzéssel jár.

A Kézenfogva Alapítvány a megállapodásnak a fent említett okokból történő felmondásáról öt napon belül írásban értesíti az örökbefogadásra való alkalmasságot megállapító, valamint az örökbefogadás engedélyezésére illetékes gyámhivatalt.

A költségek viselése

A Kézenfogva Alapítvány a nyílt örökbefogadást elősegítő tevékenység körébe tartozó szolgáltatások igénybevételéért a vér szerinti szülő, illetve a várandós anya részére térítési díjat nem kérhet és költséget sem számít fel.

A nyílt örökbefogadást elősegítő tevékenység körébe tartozó szolgáltatással összefüggésben az örökbefogadni szándékozó személyek esetében a telefonhasználat, a postaköltség, a gépjárműhasználat, az utazási költség számolható el a Kézenfogva Alapítvány költségeként, melynek éves összege nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének háromszorosát.

Tételes költségelszámolás alkalmazása esetén a költségek megtérítésére csak számla vagy más költségigazolás ellenében kerülhet sor.

Az örökbefogadni szándékozó személy a költséget – az annak összegéről szóló írásbeli értesítést követő 8 napon belül – a Kézenfogva Alapítvány pénzforgalmi számlájára köteles befizetni.

A szolgáltatásért a szolgáltatás igénybe vevőjétől a fentiekén kívül más jogcímen, így különösen közvetítői, szolgáltatási díjként, a szolgáltató vagy egy harmadik személy számára pénzbefizetés vagy más vagyoni előny nyújtása nem kérhető, illetve nem fogadható el. A Kézenfogva Alapítvány a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásából bevételt szerezhet.

A megállapodásnak a Kézenfogva Alapítvány részéről történő felmondása sem mentesíti az örökbefogadni szándékozó személyt a felmondás időpontjáig indokoltan felmerült költségek viselése alól. Ha az örökbefogadni szándékozó személy a költségeket nem téríti meg, a Kézenfogva Alapítvány igényét a polgári jog szabályai szerint érvényesítheti.

Adatkezelés, nyilvántartások vezetése

A vér szerinti és az örökbefogadni szándékozó szülők személyes adatait a Kézenfogva Alapítvány a vonatkozó jogszabályoknak² és az adatvédelmi szabályzatában foglaltaknak megfelelően kezeli és tárolja.

A nyilvántartás adataihoz való hozzáférésre és az abban való adatok rögzítésére jogosult személyek köréről az adatvédelmi szabályzat rendelkezik. A nyilvántartás vezetése során a Kézenfogva Alapítvány biztosítja a személyes adatok védelmét, valamint azt, hogy a nyilvántartott adatokhoz jogosulatlan szerv vagy személy ne férjen hozzá.

A Kézenfogva Alapítvány az adott évre vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettségét a vonatkozó rendelet szerinti adatlapok alkalmazásával a tárgyévet követő év január 31-éig a működést engedélyező szerv részére történő megküldésével teljesíti. A Kézenfogva Alapítvány a vonatkozó

² lásd: az örökbefogadást elősegítő magánszervezetek tevékenységéről és működésük engedélyezéséről szóló 127/2002. (V. 21.) korm. rendelet 3. melléklet

jogszabályban meghatározott adatokat évente továbbítja az országos örökbefogadási nyilvántartást vezető szerv részére.

A minőségbiztosítási rendszerről

A Kézenfogva Alapítvány a mindenkor hatályos jogszabályoknak megfelelően végzi a tevékenységét.

A Kézenfogva Alapítvány a nyílt örökbefogadást elősegítő szolgáltatás minőségének biztosítására méri az ügyfelek elégedettségét.

A Kézenfogva Alapítvány a nyílt örökbefogadást elősegítő szolgáltatás minőségének fenntartására rendszeresen szervez esetmegbeszélő csoportokat, illetve a munkatársak részére szupervíziót, a szakmai fejlődést segítő műhelyeket, konferenciát és továbbképzést.

A Kézenfogva Alapítvány együttműködik a minisztériummal, a nyílt örökbefogadásban érdekelt személyekkel és szervezetekkel, a témában tapasztalatokkal rendelkező nemzetközi szervezetekkel.

A működési engedély (tanúsítvány) és a szakmai program nyilvánossága

A működési engedélyt igazoló tanúsítványt a Kézenfogva Alapítvány a szolgáltatás nyújtásának helyszínén, azaz a Kézenfogva Alapítvány székhelyén jól látható módon, a bejárat közelében található faliújságon kifüggeszti.

A Kézenfogva Alapítvány jelen szakmai programot helyben olvasási lehetőség biztosításával, nyomtatott formában a székhelyén, a működési engedély mellett kifüggeszti; valamint saját honlapján – olvasási lehetőség biztosításával, de letöltés és nyomtatási lehetőség nélkül – is közzéteszi.

A szakmai program melléklete

1./ sz. melléklet: a szolgáltatás tekintetében elkészített adatvédelmi szabályzat

Felhasznált jogszabályok, szakmai protokollok

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről
- 2007. évi XCII. törvény a Fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 1992. évi LXXIX. törvény a magzati élet védelméről